

Sygn. akt I ACa 45/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Prezes SA Andrzej Niedużak (spr.)
Sędziowie:	SSA Ewa Głowacka SSA Anna Guzińska
Protokolant:	Katarzyna Rzepecka

po rozpoznaniu w dniu 4 marca 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. M.**

przeciwko (...) **Finanse SA we W.**

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 19 września 2013 r. sygn. akt I C 1084/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Z. M. domagał się zasądzenia na jego rzecz od (...)

(...)S.A. we W. kwoty 9.000 zł oraz nakazania stronie pozwanej zaniechania dalszych naruszeń jego dóbr osobistych.

Powód wskazywał,

że podejmując działania windykacyjne, strona pozwana dopuszczała się nękania powoda, czynności te miały charakter bezprawny i wkraczały w sferę dóbr osobistych.

Strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa i zarzucała, że jej działania wobec powoda miały na celu jak najszybsze odzyskanie należności banku przy użyciu dostępnych, prawnych i zaakceptowanych przez bank środków.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 19 września 2013 r. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda 9.000 zł, oddalił powództwo w zakresie nakazania pozwanemu zaprzestania naruszania dóbr osobistych powoda i orzekł o kosztach procesu. Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy poczynił w oparciu o przedłożone

przez strony dokumenty, zeznania świadków oraz zeznania powoda. W ocenie Sądu Okręgowego działania windykacyjne strony pozwanej naruszyły dobra osobiste powoda, gdyż ich intensywność oraz podjęte środki przekraczały dopuszczalne normy zachowań. Działania te Sąd ocenił jako nękanie powoda i uznał, że żądana kwota 9.000 zł jest odpowiednia do rozmiaru dokonanych naruszeń i nie jest wygórowana. Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, ponieważ nękające działania ustały w grudniu 2012 r. i od tego momentu nie powtarzają się.

Wyrok Sądu pierwszej instancji w części uwzględniającej powództwo strona pozwana zaskarżyła apelacją zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego poprzez błędne zastosowanie art. 448 k.c., tj. istnienia związku między stanem faktycznym niniejszej sprawy a zastosowaną normą prawną, które skutkowało przyjęciem istnienia obowiązku pozwanego do zadośćuczynienia powodowi za doznaną krzywdę w sytuacji, gdy zebrany w sprawie materiał nie daje podstaw, do przyjęcia, że Sąd I instancji ustalił na czym polegała krzywda powoda i czy w ogóle zaistniała.

2. naruszenie prawa materialnego, poprzez błędne zastosowanie art. 24 k.c. i przyjęcie, iż działania pozwanego w niniejszej sprawie spowodowały naruszenie dóbr osobistych powoda, podczas gdy z analizy okoliczności faktycznych oraz materiału dowodowego sprawy wynika, iż Sąd I instancji nie dokonał ustalenia jakie dobra osobiste powoda zostały naruszone.

3. naruszenie prawa procesowego a mianowicie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie ustalenie w uzasadnieniu wyroku na jakiej podstawie faktycznej Sąd I instancji uznał fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy za udowodnione a na jakiej podstawie odmówił innym faktom wiarygodności.

4. naruszenie prawa procesowego a mianowicie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny, sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego oraz w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania:

- polegającego na bezkrytycznym uznaniu zeznań świadka E. M. żony powoda, podczas gdy zeznania te powinny być oceniane w świetle faktu, że świadek jest zainteresowany w stronniczym przedstawianiu faktów, ponieważ jest zainteresowany wynikiem procesu;

- polegającego na bezkrytycznym uznaniu zeznań świadka A. W. pracownika powoda, podczas gdy zeznania te powinny być oceniane w świetle faktu, że świadek jest zainteresowany w stronniczym przedstawianiu faktów, ponieważ jest zainteresowany wynikiem procesu;

- polegającego na bezkrytycznym uznaniu zeznań powoda, podczas gdy zeznania te powinny być oceniane w świetle faktu, że świadek jest zainteresowany w stronniczym przedstawianiu faktów, ponieważ jest zainteresowany wynikiem procesu.

5. mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku sprzeczność istotnych ustaleń sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przez przyjęcie, że:

- podejmowane przez pozwanego czynności windykacyjne wobec powoda jako osoby fizycznej w stosunku do powoda jako Prezesa Zarządu Spółki C.

(...) sp. z o.o. były bezprawne, podczas gdy z pisma wierzyciela N. wynika jednoznacznie, że powód w umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych występuje jako właściciel i osoba kontaktowa w imieniu abonenta (dłużnika), czyli Spółki (...) sp. z o. o.,

- w świetle zeznań świadka A. M. dotyczących działań windykacyjnych pozwanego w wyniku których miało dojść do naruszenia dóbr osobistych powoda a stopień zintensyfikowania oraz podjęte środki przekraczały dopuszczalne

normy zachowań, podczas gdy z zeznań świadka A. M. wynika, iż pozwany przeprowadził ze świadkiem jedynie trzy rozmowy telefoniczne w okresie 2010 – 2012 r., dotyczące przekazania prośby powodowi o kontakt, które nie miały charakteru działań windykacyjnych,

- w świetle zeznań świadka U. D., dotyczących działań windykacyjnych pozwanego w wyniku których miało dojść do naruszenia dóbr osobistych powoda a stopień zintensyfikowania oraz podjęte środki przekraczały dopuszczalne normy zachowań, podczas gdy z zeznań świadka U. D. wynika iż, pozwany przeprowadził ze świadkiem tylko jedną rozmowę telefoniczną w okresie 2010 – 2012 r., dotyczącą przekazania prośby powodowi o kontakt, która nie miała charakteru działania windykacyjnego,

- że wyrazem nękania powoda były również działania pozwanego polegające na dzwonieniu do miejsca wykonywania przez powoda działalności gospodarczej oraz podejmowania rozmów z pracownikami powoda, gdy w świetle zgromadzonego materiału dowodowego takich rozmów nie było,

- w skutek wielokrotnego niepokojenia połączeniami telefonicznymi nastąpiło wytworzenie negatywnego wrażenia wśród pracowników powoda odnośnie jego problemów finansowych, gdy w świetle zeznań świadka A. W. pozwany sam zapraszał pracownika aby przysłuchiwała się prowadzonym rozmowom telefonicznym oraz pozostawiał otwarte drzwi do swojego pokoju,

- powód nie unikał kontaktów z pozwanym, gdy w świetle zebranego materiału dowodowego oczywistym jest, iż powód nie chciał poddać się weryfikacji zgodnie z procedurami Pozwanego, celem ustalenia tożsamości Powoda i tym samym utrudniał ustalenie warunków spłaty zadłużenia,

- nadmierne działania pozwanego, nakierowanie na zastraszenie powoda mają charakter przemocy emocjonalnej, podczas gdy w świetle zebranego materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że powód jest dłużnikiem wielokrotnym i częstotliwość rozmów ma swoje uzasadnienie w ilości zadłużeń pozwanego i tym samym naturalnego zintensyfikowania rozmów o charakterze windykacyjnym,

- sposób weryfikacji powoda był nieprawidłowy, podczas gdy świadkowie B. L. oraz D. S. jednoznacznie zeznawali, iż podstawą żądania weryfikacji powoda poprzez podanie numeru PESEL lub daty urodzenia była tajemnica bankowa lub telekomunikacyjna do której zachowania pozwany był zobowiązany na podstawie umów zawartych z wierzycielami powoda,

- pracownik windykacji terenowej w ramach czynności windykacyjnych odwiedził matkę powoda w jej miejscu zamieszkania jak również podjął rozmowy z sąsiadką powoda, podczas gdy takie zdarzenia nie miały miejsca.

6. nałożenie na pozwanego kwoty zadośćuczynienia w wysokości wygórowanej.

Wnioski apelacji zmierzały do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa, ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W zarzutach naruszenia art. 233 k.p.c. podnosi się wadliwą ocenę przeprowadzonych dowodów wynikającą z bezkrytycznego uznania za prawdziwe zeznań świadków E. M., A. W. oraz zeznań powoda.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że zeznania tych osób nie zostały podważone innymi dowodami, są jasne, spójne i słusznie legły u podstaw ustaleń czynionych przez Sąd Okręgowy. Ustalenia te są prawidłowe, Sąd Apelacyjny przyjmuje je za podstawę faktyczną wyrokowania. Próby podważenia podstawy faktycznej wyroku podjęte w apelacji są pozbawione podstaw. Nie budzi żadnych wątpliwości,

że czynności windykacyjne podejmowane były wobec matki powoda i sąsiadki powoda. Podobnie w sposób pewny ustalono, że kontakty telefoniczne z powodem odbywały się po wielokroć w ciągu dnia, od rana do wieczora, a ich przebieg był nieakceptowalny. Nie przez żądanie podania numeru PESEL, ale przez brak jasnego i pełnego przedstawienia się rozmówcy. Ta czynność ma znaczenie fundamentalne i przesądza nie tylko o nękającym charakterze tych konfliktów, ale także o tworzeniu atmosfery tajemniczości prowadzącej do zastraszenia. Zdaniem Sądu Apelacyjnego trzy wskazane wyżej okoliczności, wykazane w toku postępowania i nie podważone w apelacji, przesądzają o trafności oceny, iż dobra osobiste powoda zostały naruszone. W punkcie „b” apelacji sformułowano zarzut naruszenia art. 24 k.c. przez brak wskazania jakie dobra osobiste powoda zostały naruszone. Zarzut ten w części należy uznać za trafny, jako że Sąd ograniczył się do stwierdzenia, że działania strony pozwanej miały cechy silnej presji psychicznej mającej charakter przemocy emocjonalnej. To stwierdzenie Sądu Okręgowego jest uzasadnione treścią ustaleń faktycznych. Działania podejmowane z użyciem przemocy emocjonalnej naruszają dobro osobiste jakim jest zdrowie, wolność i poczucie bezpieczeństwa należne każdemu w demokratycznym państwie prawa. Działania windykacyjne kierowane do sąsiadów dłużnika naruszają dobre imię (cześć) tej osoby, a kierowane do krewnych naruszają dobre imię oraz poczucie bezpieczeństwa, a nadto prawo do niezakłóconego życia w rodzinie. Zachowania strony pozwanej trzeba ocenić jako drastyczne jeśli się weźmie pod uwagę niewielkie rozmiary długu oraz niewielkie opóźnienie, w jakim pozostawał powód. Także trzeba uwzględnić postawę powoda, który poszukiwał kontaktu z osobami uprawnionymi do reprezentacji strony pozwanej. Okoliczność, że wierzyciel podejmuje działania zmierzające do wykonania istniejącego zobowiązania nie pozbawia tych działań cech bezprawności, gdy podejmowane czynności przez swą intensywność i nieadekwatne do okoliczności formy, naruszają dobra osobiste dłużnika. Reasumując trzeba stwierdzić, że powód doznał realnie krzywdy (art. 448 k.c.) a kwota żadanego zadośćuczynienia pieniężnego jest odpowiednia, mając przede wszystkim wymiar symboliczny.

Uznając podniesione w apelacji zarzuty za pozbawione podstaw faktycznych i prawnych, na podstawie art. 385 k.p.c. apelację oddalono. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnia przepis art. 98 § 1 k.p.c.

MR-K